

Výroční zpráva 1999

o činnosti terénních programů Kontaktního centra Litoměřice

centrum sekundární a terciální prevence drogových závislostí
ve Štětí

Terénní program je jednou z poskytovaných služeb Kontaktního centra Litoměřice. Ve Štětí byla tato služba zahájena 21. října 1999. Do 7. prosince 1999 byla koordinátorem TP Ilona Langerová. Tým terénních pracovníků vždy doplňoval jeden z pracovníků KC. Terénní pracovníci prováděli terénní práci 2x týdně, a to v úterý a ve čtvrtek, od 13:00 do 17:00 hodin. Od 7. prosince 1999 byl terénní program zajišťován 2 pracovníky KC. Došlo ke změně časového harmonogramu TP, a to ze dvou pracovních dnů na jeden den v týdnu – čtvrtek od 14:00 do 17:00 hodin. Terénní pracovníci navštěvovali místa (nádraží, okolí věžáků, okolí Labe, kina a Husovo náměstí), na která byli upozorněni sociálními pracovníci z Městského úřadu ve Štětí, klienty Kontaktního centra Litoměřice, Policií ČR a Městskou policií ve Štětí.

Terénní program

Prostřednictvím terénního programu, jehož základní ideou je navázání kontaktu s uživateli drog, kteří K-centrum ještě nenavštěvují, je tato služba zaměřena na vyhledávání ohrožených osob a poskytování výměny injekčního materiálu v rámci programu Harm Reduction.

Užívání drog neohrožuje pouze daného jedince, ale celou společnost. S drogami jsou spojeny infekční choroby (HIV/AIDS, Hepatitida), kriminalita a především nezodpovědnost. Je nutno počítat s tím, že právě jedinci, kteří nevyhledávají institucionální pomoc jsou náchylnější k rizikovému chování (vzájemné půjčování injekčního materiálu, nechráněný sex).

Terénní práce je metodou šíření zdravotnické osvěty a služeb. Jejím cílem je podpora zdravého chování.

Nutnost terénních prací vidíme zejména v tom, že cílové skupiny populace se nedaří účinně oslovit existujícími způsoby intervence. Je nutné, aby se existující služby staly dosažitelnější, a zároveň je třeba oslovit ty uživatele, kteří dosud nemají zkušenost s institucionalizovanými službami, nebo u kterých lze předpokládat, že by tyto služby sami vyhledali. Při terénní práci jde především o změnu chování klientů a to k bezpečnějšímu užívání a návštěvě instituce následné péče, kterou je kontaktní centrum.

Cílem TP je vyjít vstříc cílové populaci. Nespolehá na to, až jedinec sám vyhledá pomoc, ale vyhledává jednotlivce, aby jim přímo v komunitě poskytl služby a informace. To znamená, že může intervenovat v počáteční fázi drogové dráhy konzumenta, ještě před tím, než přejde k nebezpečnějším způsobům užívání drog.

Zejména se snaží o navázání kontaktu se „skrytou“ populací uživatelů drog.

- Navázání prvního kontaktu
- Předcházení nitrožilnímu užívání drog
- Podporování uživatelů, aby přestali brát drogy, a to zejména nitrožilně

- Minimalizace rizik spojených s užíváním drog, poskytováním vzdělávacích materiálů a preventivních prostředků přímo v komunitě (zejména prevence infekce HIV/AIDS, hepatitida) formou výměnného programu, distribuce kondomů
- Nasměrování a odesílání uživatelů do institucí poskytující léčeni a podpůrné služby
- Monitorování drogové scény v okrese Litoměřice (primární droga, způsob užívání, věk a pohlaví uživatelů,...)

Cílová populace

- Nitrožilní uživatelé drog
  - osoby experimentující s nealkoholovými drogami
  - věkové rozpětí 15 – 25 let
  - poskytnutí všech služeb terénního programu
- Nitrožilní uživatelé drog
  - osoby závislé na toxických látkách
  - zneužívající drogy nitrožilním způsobem
  - poskytnutí všech služeb terénního programu
  - věkové rozpětí 25 – 45 let

Úloha zařízení v systému péče o uživatele drog

Terénní práce spočívá ve vyhledávání kontaktů s cílovými skupinami populace mimo rámec některé instituce. TP je svým zaměřením podprahový, usiluje o vyhledávání jednotlivce přímo v komunitě a poskytuje informace a služby. Uživatelé drog, kteří nejsou v kontaktu s žádnou institucionalizovanou službou, jsou náchylnější k rizikovému chování (půjčování injekčních stříkaček apod.).

Spolupráce se zařízeními návazné péče

Terénní pracovníci motivují klienty k návštěvě Kontaktního centra Litoměřice, kde jsou jim poskytnuty další služby. Mohou klientovi nabídnout zprostředkování kontaktu s detoxifikační jednotkou v Městské nemocnici, s Psychiatrickou léčebnou Horní Beřkovic, s Terapeutickou komunitou White Light, s Krajskou hygienickou stanicí v Ústí nad Labem, okresními hygienickými stanicemi, úřady a jejich odbory, azylovými domy, Diakonií a linkou důvěry. S jednotlivými institucemi spolupracujeme převážně telefonicky. Informace získané v našem programu jsou přísně anonymní. Pouze v případě zařizování léčby klientovi, poskytujeme základní informace zařízením návazný péče.

Zhodnocení rozvoje zařízení, dosažení cílů (viz projekt na rok 1999)

Vzhledem ke krátkodobému fungování terénního programu ve Štětí není zhodnocení rozvoje TP možné.

Vytýčení úkolů pro následující rok

V roce 2000 chceme:

- zabezpečit existenci terénního programu Kontaktního centra Litoměřice
- garantovat kontinuitu poskytovaných služeb
- stabilizovat finanční zdroje, zejména lokální
- systémově zabezpečit terénní program
- stabilizovat tým TP a jeho systematické vzdělávání
- monitorovat, mapovat a popsat současnou situaci drogově závislých v okrese Litoměřice

Statistika terénního programu

Ke dni 31.12. 2000 evidujeme ve městě Štětí celkem 3 klienty. Tento počet zahrnuje klienty, kteří využívají výměnného programu. K tomuto datu jsme zaznamenali výměnu 20 injekčních stříkaček.

Terénní program Kontaktního centra Litoměřice

Husovo náměstí Štětí

Telefon: 0411/81 20 84

Provozní doba:

Úterý 13:00 – 17:00

Čtvrtek 13:00 – 17:00

Terénní program

- může navštívit každý a to i bez doprovodu nebo doporučení
- veškeré poskytované služby jsou bezplatné
- zajišťuje anonymitu (nemusíte udávat své jméno ani adresu)